

Menyhárt Gáspár dékán, a szegedi egyetem jogtudományi karának professzora kijelentette, hogy

a jogi kar határozata jogerős és megmáshatatlant,

apellátá sincs ellene, Krausz János nem lehet a szegedi egyetem hallgatója, nem tehet mást, mint hogy belenyugszik a tudós és jogtudós professzorok végzésébe.

Bele kell nyugodnia, mert úgy látszik, hogy

a tudós professzorok még mindig holmi diáktanácsok hatalma

A szegedi egyetem három nyugalomba vonult professzora egyetemi oktatásunkról, az ifjúságról és a numerus claususról.

(A Délmagyarország munkatársától)

A szegedi egyetem három ismert nevű professzora: Csengery János, a klasszika-filologus, Kossutány Ignác, az egyházjogász és Lőte József, az orvos, nyugalomba vonult. A »nyugalomba vonulás«, mintha örök tragédiája lenne az emberiségnek. Még a legmunkakészebb öregségnek is hirtelen redőbe ráncosodik az energiája, ahogy tudatára ébred annak, hogy számára nem építenek több »mértőldkövet«, hivatalosan jelentelen utak csendes magánya lesz ezentúl osztályrésze.

Csengery János, a tanárvizsgáztató bizottság elnöke, hivatali szobájában dolgozik. Fürge, vidám, jókedélyű és derűs. Kissé mégis rezignált lesz a hangja, amikor megkérdezzük, hogy miért vonult nyugalomba?

— 1880. óta működöm a tanári pályán — kezdte Csengery. — Dolgoztam örömmel, lelkesedéssel és észre sem vettem, hogy a tél bepermetezte hajamat és szakállamat, míg az idén ősszel rámlepett a hetvenedik esztendő. Törvény van arra, hogy hetven éven túl nem lehet senki aktív egyetemi tanár, bejelentettem tehát, hogy mandátumom letejt. A kar szótöbbséggel felterjesztett aktivitásom meghosszabbításáért, a közoktatásügyi miniszter azonban a tanév megkezdése előtt, miután már meghirdettem előadásaimat, értesített, hogy nyugdíjba kell vonulnom.

Tudom, hogy vannak 80 éves aktív professzorok is, de hiszen minden törvény alól van kivétel.

Azért nem esem kétségbe: A koromnak hadat izenhetek, de a klasszikusoknak, akiket én teszek hozzáférhetővé magyar nyelven, nem.

— Az ősszel fejeztem be Pindaros 44 győzelmi dalának verses fordítását, ami nem kis feladat volt. A fordítónak nemcsak tökéletes filologusnak, hanem egy kicsit poétának is kell lenni. Egy nyelvre sem tudták lefordítani a verses Pindarost, mert a görögével csak a magyar nyelv hangja képes versenyezni és ahogy Arany János Aristofanesze a legjobb Aristofanesz, ez a Pindaros lesz a legjobb Pindaros a világirodalomban.

— Most jelenik meg egy könyvem, Homéros Illiasza a pécsi Danubius kiadásában. Most nyomják új latin tankönyvemet, az első 4 középiskola számára. Oh, én dolgozom tovább nem az összeroppanó, hanem a hittel telt ember lelkesedésével.

— Tagja vagyok Pesten a Lafontaine-társaságnak, amelynek célja a világirodalom kincseinek kicserélése. Ugy hallom, hogy az Akadémia a főkönyvtárosi állásra jelöl. Amennyiben sulyt helyez személyemre, örömmel állok rendelkezésére.

— Milyennek látja tanár ur az egyetemi oktatást Magyarországon és különösen Szegeden? — kérdeztük a személyi dolgok ilyen módon való elintézése után.

— A fejlődés Szegeden nagystilű, a felszerelés és az épületek tökéletesedésével az egyetem kezdi visszanyerni azt a színvonalat, amelyen Kolozsvárott állott. De többre is törekszik annál, ami nemcsak az egyetem szempontjából kívánatos. Reméljük, a szegedi egyetem vezérszerepet fog játszani az országban.

— Milyen az egyetemi ifjúság?

— Régen a legnagyobb egyetértés volt tanár és növendék között. Idealizmus fűtötte az ifjúságot. Ma — folytatja Csengery professzor — az ifjúság lelket tönkretették a háború és az azután következő idők. Megpecsételték sorsukat a gondok, Nem oda mennek, nem arra a pályára, ahova

alatt állanak

és így nem törődhetnek azzal, hogy a folyamodót kiváló bizonyítványa valósággal predestinálja a további tanulásra, tehát érthető, ha a középszerűség, a féltékenység és a belőle származó engesztelhetetlen gyűlölet mindent elkövet az 'Ady-rajongó, Ady-rajongása miatt most már másodszor kicsapott diák megriasztott életének tönkretétele érdekében. Krausz János nem tanulhat tovább, mert két évvel ezelőtt azt mondotta, hogy Adyt tartja az igazabb, a magyarabb költőnek.

Magyar László.

a tehetségük vonzza őket, hanem oda, ahol jobban és gyorsabban lehet boldogulni, elhelyezkedni. Nagy regenerálódásnak kell jönni a nagy destrukció után. Vannak becsületes törekvések és tanulni vágyás az ifjúságban, de nem olyan mértékben, mint régen.

— A numerus clausus? — kérdeztük a sokat tapasztalt öreg professzortól, aki most nyugalomba vonul, aki azonban nem szívesen nyult ehhez a témához. Ennyit mondott:

— A numerus clausus — törvény és így egész mindegy, akár helyesli azt valaki, akár nem. Mindenesetre a törvény aszerint kapja, vagy veszíti az élet, ahogy magyarázzák. A miniszter jelenlegi rendeleteivel eltér a merev magyarázattól, amennyiben nem a felvett, hanem a felvehető tanulókhöz kell mérni a százalékat. A numerus clausus lényegileg nem egyéb, mint egy folyamat kezdete, amely arra irányul, hogy ne produkáljunk több lateinert, mint amennyit az állam el képes tartani.

— És ezt a leépítést a zsidókon kell kezdeni? — kérdeztük.

Sajnálkozó mozdulat volt a felelet Sophokles fordítója részéről.

Az őszi nap bágyadt, mosolygó melege sütött be a szobába, keresztültáncolt szép asszonyok portréjain, míg megpihenve letelepedett a kedves, őszbeboruló öreg ur, Kossutány Ignác íróasztala mellett. Nyugalomban, de munkaközben találunk. Amikor megtudta jövetelünk célját, melancholikus mosoly futott át arcán.

— Nagy sora van annak, hogy én miért vonulok nyugalomba, — mondta. — Nagyon beteg voltam, inkább odaát, mint itt és most pihenni, gyógyulni akarok. 74 évemet betöltöttem. 54 éve vagyok professzor, 104 szemesztert tanítottam és a legnagyobb tudományos munkásságom most az lesz, hogy egészségemet helyrehozzam. Saját kérelmemre vonulok nyugalomba, nem szólítottak fel rá. Sokat dolgoztam életemben, irodalmi munkásságom azonban főleg két irányba terjedt. A magyar jogtörténelem és magyar egyházjog volt működésem bázisa, szorgalmasan írtam lapoknak is, de ma úgy érzem, szikkad a forrás, ahonnan eddig munka és kedv táplálkozott.

— A szegedi egyetemen szerzett tapasztalatait?

— A legjobb reményekre jogosítanak. A közoktatásügyi kormány és Szeged városa fejedelmien gondoskodik fejlődéséről, a tanári kar hivatása magaslatán áll. Klebelsberghez fogható kultuszminiszterünk még nem volt, — mondja Kossutány professzor, mialatt fáradtan fekteti-fejét a hintászék vánkosára.

Himbál a szék és himbálózna a szavak.

— Az egyetemi ifjúság derék, szorgalmas, törekvő. Az országot ért sok baj majd kijózanítja őket, de kijózanítja az élet nehézségei is, amelyek a tanulás és megélhetés elé a legégetőbb problémákat állítják.

Ami pedig politikai csinyeket illeti, azokért sohasem az ifjúság felelős, hanem azok, akik a hátuk mögött állnak és akiknek érdekük a felfordulás.

— Az egyházjog professzorának véleménye a numerus claususról?

A törvény kóros tünet, aminek nem lett volna szabad megszületni.

Egészséges viszonyok között nem támadhatnak olyan áramlatok, amelyek a fiatalságot megrontják, mielőtt önállóan gondolkozhatnék.

— Tönkretették az ifjúságot a Galilei Kör és

hasonló eszméket hordozó egyesületek. Mindenféle szabadságnak legnagyobb ellenségei azok, akik azokkal visszaélnék. Ha az egyetemi szabadsággal nem éltek volna vissza, nem lett volna szükség ilyen korlátozásokra.

Lőte József orvostanár friss egészségben, jó kedvben, mint szükséges, de elkerülhetetlen rosszat fogadta a nyugalombavonulást, amely alól neki se jutott pardon a miniszter hajthatatlan akaratából. De Lőte professzor nem kedvetlenedik el, Folytatja laboratoriumi működését és buvárkodását a lépfene és vesztesség elleni védekezés kérdéseiről.

— Nem ujak ezek a kérdések, de az ember sohasem tudhatja, mikor bukkan valami újra — mondja.

Az oktatást a szegedi egyetemen magas színvonalnak tartja Lőte professzor. Az egyetemi hallgatókkal is nagyon meg van elégedve.

— Neki lendültek a tanuláshoz, bár türethetetlen és szomorú a szegénységük — mondja.

— A politizálásuk?

— Az ifjúság politizálása sohasem számított, nem komoly dolog, az ifjúság csak egy kötelességet ismerhet, a tanulást.

Következett a kényes kérdés, a numerus clausus ügye, amely körül a következő beszélgetés fejlődött ki közöttünk.

A professzor: A numerus clausus a magyarság szempontjából a legszükségesebb törvény és védelem.

— Hogy történhetett meg az, hogy a szegedi orvosi fakultáson 9 hallgató közül hét leányt, nem is prematurusokat és csak két fiút vettek fel?

A professzor nevetve:

— Nem tudom, nem folytam bele az ügyekbe, bár jelen voltam a felvételnél.

— Fülünkhöz jutottak az előterjesztő professzor szavai, amelyek szerint azért vesznek fel több leányt, mert azok ugys férjhez mennek, nem praktizálnak, tehát nem lesznek konkurenciák.

A professzor nem válaszolt. Hátradőlt a széken és hangosan, bár kissé kinosan felnevetett.

Lengyel Vilma.

Keck Lajos
modern szabóságát
Kölcsey ucca 4. sz. alá
helyezte át. 272

Ingatlanokat minden igényt kielégítően a város minden részén és környékén úgy eladásra mint vételre legelőnyösebben ajánl és elad régóta fentálló **DAVID Ingatlanforgalmi irodája** szegeden, Kossuth Lajos sugárút 9. — Telefon 10-42. 531

MUSKATLI
Előnyömlátások, himzések olcsón és szépen készülnek. 67
Kézimunkaanyagok raktáron
Seelenfreund József
KÉZIMUNKÁIPAR Szeged, Kölcsey ucca 5. sz.

Női kalap
ujdonságok elismerten olcsón a legjobb m. nősegekben
Berényiné 551
Szeged, Kelemen u. 7.
Filckalapok 10 pengőtől!
Legszebben alakít!!

Harisnyák, zoknik, keztyűk, gyermek, női és férfi
divatmellények pulloverek,
svetterek, sálak, sapkák nagy választékban
rendkívül olcsó árban kaphatók
Chilla Raymond
485 Köruti Nagyrúházában
Szeged, Tisza Lajos körút 32.